

Moravané v názvech ulic Prahy 13

Wiedermannova ulice na mapě stodůleckých dobrých adres vévodí čtyřlístku dalších pojmenování - Operetní, Melodická, Symfonická a Harmonická. Zcela oprávněně, protože Bedřich Antonín Wiedermann, profesor varhanní hry na pražské konzervatoři (1920-1944) a Akademii múzických umění (1946-1951) patří k hudebnímu místopisu Prahy už celé století. Absolvoval zde stejný obor r. 1909 ve třídě prof. Kličky. Během třiceti let vlastní pedagogické práce pak vychoval řadu dalších skvělých skladatelů a koncertních mistrů hry na tento královský nástroj (Černocký, Reinberger, Kuhn, Ropek, Šlechta a d.)

B. A. Wiedermann přišel na svět **10. 11. 1883** v Ivanovicích na Hané jako nejmladší ze tří hudebně nadaných synů v rodině řídicího učitele Antonína Wiedermanna a jeho ženy Františky rodem Kraisové. V Praze studoval osm let na Jiráskově gymnáziu (maturoval 1903), byl vášnivým cykloturistou, hrál tenis. Pestrému sportovnímu i hudebnímu dění v metropoli zasvětil celý zbytek života. Jako varhaník působil v chrámu benediktinského opatství Emauzy Na Slovanech. V Emauzích také pořádal své malé koncerty pro veřejnost, oblíbené „varhanní hodinky“.

Virtuózním ovládnutím varhan i úsilím, aby neměly jen chrámový charakter, si ovšem podmanil všechny hudbymilovné Pražany v letech 1920-1932. Ve Smetanově síni Obecního domu pořádal pravidelná nedělní matiné. Na zdejší nástroj postavený r. 1912 (4 736 píšťal) postupně hrál přeplněnému sálu všechna stěžejní díla české i světové varhanní tvorby. Zemřel 5. 11. 1951 v Praze, hrob má na Vyšehradě. Jeho skladatelské dílo - rukopisy a notový materiál - opatruje České muzeum hudby. Ulice v Praze 13 nese jeho jméno od r. 2005.

Další neúnavný hledač nových tónů **Alois Hába** byl rodem i srdcem Valach. Rodiče, maloročník František Hába a Terezie rodem Trčková ho přivítali na svět ve Vizovicích **21. 6. 1893**. Po maturitě na učitelském ústavu v Kroměříži (1912) kantořil dva roky v Bílovicích. Už tam se nechával unášet zněním hudby v daném prostoru - tajemstvím akustiky. V Praze vystudoval mistrovskou kompoziční školu na konzervatoři u prof. Vítězslava Nováka.

Po návratu z válečného působiště u C. k. vojenské tiskové služby (hudebně-historická centrála Vídeň) v zimě r. 1918 zahájil další studium na vídeňské akademii a na vysoké hudební škole v Berlíně. V oblasti harmonie pak vybudoval zcela nový sloh s ještě drobnějšími intervaly než je půltón. Jako skladatel tedy vědomě navázal na domácí tradici, ale srovnával i s mimoevropským vývojem. Zřekl se všech klasických zvyklostí a roku 1922 poprvé publikoval své moderní pojetí kompoziční práce se zavedením mikrointervalů ve stati *Harmonické základy čtvrttónové soustavy*.

Stal se zakladatelem i prvním učitelem neobvyklé, tak trochu provokativní melodicko-polyfonní hudby. Pro Hábaův nový styl sestrojili mistři z firmy August Förster v Jiříkově na Děčínsku (Georgswalde) v létě 1923 také zvláštní čtvrttónový klavír s třemi manuály a dvěma trupy nad sebou (foto dole). Za rok přibýlo i harmonium podle skladatelova technického projektu.

Profesor pražské konzervatoře Alois Hába se svou paní Emilií roz. Rolencovou a dcerou Miluší žili v Praze - Nuslích, později v Podolí. Zemřel 18. listopadu 1973. Zkomponoval celkem 98 skladeb: opery, klavírní, harfová, sborová i orchestrální díla. Nejznámější je opera *Nová země* (1936) nebo symfonická báseň *Valašská suita* (1953).

Z archivu Rodopisné revue připravil M. Trnka

Dokumentární snímky jsou ze stránek továrny Förster http://www.piano-s Esther.be/August_Foerster.htm

